

SENTÈNCIA

Magistrats Srs.

Enric ANGLADA FORS (Ponent)

Anna ESTRAGUÉS ARMENGOL

Canòlic MINGORANCE CAIRAT

Andorra la Vella, tres de setembre del dos mil vint.

VIST en judici oral i públic pel Molt Il·lustre Tribunal de Corts, la causa núm. 6000229/2018 seguida per un presumpte delicte menor de caça d'espècie amenaçada o protegida, en perill d'extinció.

Acusat:

J. F. C., nascut el dia 22 de juliol de 1966 a Sant Julià de Lòria (Principat d'Andorra), fill de Josep i Victòria, de nacionalitat andorrana i amb antecedents penals no computables a efectes de reincidència, i defensat pel Lletrat Sr. Valentí MARTÍ CASTANYER.

Parts acusadores:

-El Ministeri Fiscal, representat per la Sra. Carolina BAILÉN VILA.

-Associació APAPMA, representada pel Lletrat Sr. Xavier LÓPEZ HORISCHNIK.

Magistrat ponent: Sr. Enric ANGLADA FORS.

RESULTANT PRIMER. SÓN FETS PROVATS I AIXÍ ES DECLARA: En data 14 de juny del 2017, vers les 9:30 hores, un ós bru

(*ursus arctos*) de nom "Torb" s'escapà, per causes que no s'han pogut determinar, del recinte d'óssos en el qual estava tancat, situat al parc d'animals de Naturlàndia de Sant Julià de Lòria, a través del filat elèctric i sense abandonar però el perímetre del parc, que en aquells moments estava tancat al públic.

Sobre les 9:45 hores d'aquell mateix dia, mentre el Sr. J. M. F., veterinari del Parc, es trobava al local de maneig del linx, la Sra. L. M. R. i el Sr. M. M. B., director del parc d'animals Naturlàndia, sortiren a l'exterior del local i observaren l'ós bru Torb a la zona de la caseta de veterinaris (zona 5 del parc), lloc on s'emmagatzemen els rifles d'anestèsia i les seves dosis, desplaçant-se tots tres a aquella zona.

Minuts més tard, vers les 9:49 hores, el Sr. M. M. B. trucà al processat J. F. C., nascut el 22 de juliol del 1966, de nacionalitat andorrana i amb antecedents penals no computables a efectes de reincidència, caçador d'afició i cuidador de l'ós "Torb", qui es trobava de festa setmanal, l'informà que havien vist un ós fora del recinte d'óssos, sense saber si els altres quatre estaven a dins o a fora del recinte, i li sol·licità que es desplaçés al parc de forma immediata per a la recerca de l'animal amb la seva arma personal, per si no podien accedir al local de veterinaris per agafar l'anestèsia.

Vers les 9.50 hores, el Sr. M. M. B. ordenà, via emissora, als Srs. O. C. A. i A. L. F. M., treballadors del parc, que no deixessin passar ningú al parc ni al camí de Roca de Pimes (Bescaran), a excepció de vehicles oficials.

Immediatament després, l'ós abandonà la zona 5 en direcció a la part alta del parc, on es situa el local de maneig d'óssos, aprofitant l'ocasió els Srs. M. M. B., J. M. F. i J. M. F. per desplaçar-se a la sala de veterinaris amb l'objectiu d'agafar els rifles i l'anestèsia.

Vers les 9:54 hores d'aquell mateix dia, el Sr. M. M. B. comunicà al Sr. M. R. B., director del Cos de Banders, que una cria d'ós bru s'havia escapat del seu tancat i que pugessin amb el rifle d'anestèsia, informant M. M. B. immediatament després que l'ós s'estava menjant una ovella i que intentaria adormir-lo per a la seva captura.

Quan l'ós es trobava a l'interior de la tanca perimetral menjant-se l'ovella, els Srs. J. M. F. i J. M. F., que ho presenciaren, comunicaren el fet al Sr. M. M. B., el qual els indicà que el recollissin a la porta perimetral darrera del tancat dels cérvols (zona 8), compte tingut que es desplaçaven amb el vehicle veterinari, lloc al qual hi va anar el Sr. M. M. B. amb el rifle d'anestèsia i les corresponents dosis.

A les 10:10, els Srs. J. M. F. i L. M. R. recolliren el Sr. M. M. B. a la zona 8 i arribaren a la zona perimetral darrera l'edifici de maneig d'òssos, on trobaren l'ovella morta però no l'ós fugit.

Fou en aquell moment quan el processat J. F. C. i el Sr. O. C. A. entraren al perímetre interior del parc, agafant un vehicle tancat, en concret una furgoneta marca Renault model Tràfic, conduïda pel Sr. O. C. A., amb la finalitat de buscar i trobar l'ós bru Torb. El processat J. F. C. informà d'aquest fet al Sr. M. M. B..

Més tard, el processat J. F. C. i el Sr. O. C. A. es dirigiren a la zona 2, on s'ubica el tancat de les daines, moment en què el processat J. F. C., en veure que les daines estaven esvalotades, suposà que l'ós es trobava en aquell tancat i demanà al Sr. O. C. A. que parés el vehicle, aturant-lo a uns 20 metres del tancat de les daines, baixant el processat J. F. C. del vehicle i romanent el Sr. O. C. A. a l'interior del mateix.

Quan aquell havia caminat uns metres va veure l'ós a la part alta del tancat de les daines, on en tenia algunes acorralades, alhora que estava atacant a una daina mascle. És llavors quan el processat J. F. C., amb la finalitat d'alertar a l'animal i perquè deixés a la daina, cridà l'ós pel seu nom "Torb".

De forma immediata, J. F. C. comunicà per l'emissora al Sr. M. M. B. que havia vist l'ós al referit tancat, dient-li aquest al processat J. F. C. que ell ja estava anant cap allà amb el rifle d'anestèsia.

En aquell mateix moment, l'ós, que estava a uns 40 metres de distància, advertí la presència del seu cuidador J. F. C. i es dirigí cap a aquest a gran velocitat, instant en que el Sr. O. C. A. des de l'interior del vehicle, va veure com l'ós baixava furibund per la pendent en direcció al processat J. F. C..

L'encausat J. F. C., quan l'ós "Torb" es trobava a una distància d'uns 30 metres, va obrir foc contra l'animal. J. F. C. disparà un primer tret, que sembla que va tocar a la pota anterior dreta del plantígrad, fruit del qual aquest va caure a terra, però sense que li penetrés el projectil a l'interior del seu cos.

Acte seguit, el processat J. F. C. disparà un segon tret que impactà a la zona frontal del cap de l'ós, sota la línia mitja del coll, que va seccionar l'artèria caròtida de l'animal, per la seva part lateral de dreta a esquerra, produint la mort del referit plantígrad.

La trajectòria d'aquest projectil es correspon amb una direcció de dreta a esquerra, latero-lateral i dorso-ventral, presentant l'animal el seu costat dret del seu cos a l'acusat J. F. C. en el moment del tret.

El Sr. M. M. B., al sentir els dos trets, molt seguits, a través de l'emissora, demanà a J. F. C. que havia passat i aquest li digué que havia hagut de disparar a l'ós, a l'anar aquest directe cap a ell.

RESULTANT SEGON. El Ministeri Fiscal en el seu escrit de qualificació provisional, considera els fets constitutius d'un delicte menor de caça d'espècie amenaçada o protegida, en perill d'extinció, tipificat i penat a l'article 296.1 del Codi penal, en relació amb l'article 296.3 del mateix Codi penal, del que n'és responsable en concepte d'autor el processat J. F. C., sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal. Demana que s'imposi a l'acusat J. F. C. la pena de VUIT (8) MESOS DE PRESÓ CONDICIONAL, amb un termini de suspensió de l'execució de la pena de 2 anys, QUINZE MIL (15.000) EUROS DE MULTA, TRENTA (30) MESOS D'INHABILITACIÓ PER A L'EXERCICI DEL CÀRREC DE CUIDADOR D'ANIMALS i TRENTA (30) MESOS DE PRIVACIÓ DE LA LLICENCIA DE CAÇA, així com el pagament de les despeses processals causades. També sol·licita el comís de l'arma llarga HK770, de conformitat amb l'article 70 del Codi penal, en ésser instrument del delicte. En concepte de responsabilitat civil i de conformitat amb les disposicions de l'article 18 del Codi de procediment penal, havent fet reserva de l'acció civil la societat CAMPRABASSA, SA, i disposant la resta de parts civils de representació processal al l'efecte, el Ministeri Públic no realitza cap pronunciament al respecte.

En l'acte de la vista oral, eleva a definitives les seves conclusions provisionals.

RESULTANT TERCER. El lletrat Sr. Xavier LÓPEZ HORISCHNIK, actuant en qualitat d'acusador particular i com advocat de l'associació APAPMA, en el seu escrit de qualificació provisional, mostra conformitat amb la qualificació dels fets i amb la tipificació dels mateixos efectuada pel Ministeri Públic, al considerar els fets com a constitutius d'un delicte menor de caça d'espècie amenaçada o protegida, en perill d'extinció, previst i penat a l'article 296.1 del Codi penal, en relació amb l'article 296.3 del mateix Codi, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal. Demana que s'imposi a l'acusat J. F. C. la pena de 8 mesos de presó condicional, amb un termini de suspensió de l'execució de la pena de 2 anys, 15.000 euros de multa, 30 mesos d'inhabilitació pel càrrec de cuidador d'animals i 30 mesos de privació de la llicència de caça, així com el pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil demana que es condemni al processat J. F. C. al pagament dels honoraris d'advocat de l'acusació particular.

En l'acte de la vista oral, tot i que eleva a definitives les seves conclusions provisionals, mantenint la pretensió principal formulada, afegeix i en planteja una altra, amb caràcter subsidiari, en base a la qual interessa que es condemni a l'encausat J. F. C. com autor d'un delictes d'imprudència greu de causar la mort a un animal, previst i penat a l'article 297. 4 del Codi penal. Demana que se li imposi la pena de 5 mesos d'arrest nocturn condicional, amb un termini de suspensió de la condemna de 2 anys, multa en la quantia de 15.000 euros, 30 mesos d'inhabilitació pel càrrec de cuidador d'animals i 30 mesos de privació de la llicència de caça, així com el pagament de les despeses processals causades i al pagament dels honoraris d'advocat de l'acusació particular, en concepte de responsabilitat civil.

RESULTANT QUART. El lletrat Sr. Valentí MARTÍ CASTANYER designat per la defensa del processat J. F. C., considera que els dia d'autes, el 14 de juny del 2017, el Sr. M. M. B., director del parc d'animals de Naturlàndia, va telefonar a J. F. C., que tenia el dia festiu, per dir-li que havien vist a un ós fora del tancat dels óssos, que té una dimensió aproximada de dues hectàrees, i el requerí perquè es desplaçés al parc amb la seva escopeta per a la recerca de l'animal. Dit parc compta amb 5 exemplars d'ossos, desconeixent-se en el moment de la trucada telefònica quants exemplars s'havien escapat i quants romanien dins del tancat, com tampoc pel lloc que podia/podien haver sortit.

Quan J. F. C. arriba al parc, se l'informa que el Sr. J. M. F. ha vist un ós prop del perímetre de Naturlàndia, menjant una ovella que havia mort.

En aquell moment J. F. C., que anava acompanyat del Sr. O. C. A., inicia la recerca i es dirigeixen amb el vehicle cap al tancat de les daines. Abans d'arribar-hi, demana al Sr. O. C. A. que aturi el vehicle, doncs té la intuïció que el plantígrad s'ha de trobar per aquella zona. És quan J. F. C. es troba fora del vehicle i s'acosta al tancat de les daines, quan observa a l'ós, que està atacant a les daines i en té una acorralada, cridant a l'animal per alertar-lo i amb la finalitat de que deixi a la daina. Immediatament, efectua la comunicació per ràdio amb el Sr. M. M. B. per dir-li que ha vist l'ós. També és en aquell moment quan el plantígrad adverteix de la presència de l'encausat J. F. C., dirigint-se cap a ell a gran velocitat. Un animal d'aquestes condicions pot arribar a una velocitat d'entre 40 km/h i 50 km/h. La distància entre el tancat de les daines i J. F. C. era de 45

metres. Per tant, prenent la velocitat mínima de 40 km/h, donaria un temps de recorregut de 4 segons, des del tancat de les daines fins al punt d'encontre amb J. F. C.. Quan l'animal, que és un ós de raça coneguda com a *Ursus Arctos*, omnívor i superdepredador, adverteix de la presència de J. F. C., aquest tot just va tenir temps de disparar, de fet el tret impacta amb l'ós quan es troba ja a 30 metres, és a dir a 2 segons d'arribar a la seva altura. El processat J. F. C. dispara a l'animal per tal de salvar la seva vida.

Aquests fets no poden ser qualificats com a delictius, doncs no existeix dol, ni tampoc imprudència, ja que J. F. C. va seguir estrictament el protocol del parc d'animals de Naturlàndia, concretament allò que disposa el punt c) recerca i captura de l'animal, de l'annex I : *"s'intentarà capturar l'animal però en cas necessari, si la situació de perill no pot ser controlada d'altra forma, es procedirà a donar-li mort"*.

Tanmateix l'actuació de J. F. C., s'enquadra en les previsions de l'article 27 del Codi penal, concretament, el que preveuen els apartats 2, 7 i 8, doncs va complir amb el seu deure, segons protocol d'actuació, va obrar per evitar un mal propi per a la seva vida i va obrar per una por insuperable, doncs en cas contrari l'animal l'hagués mort o ferit de gravetat, pel que interessa l'absolució del seu defensat, al no apreciar-se cap tipus de responsabilitat penal, com tampoc civil, per la mort de l'animal.

En l'acte de la vista oral, ratifica el seu escrit de qualificació provisional.

CONSIDERANT PRIMER. 1. Els fets declarats provats no són constitutius d'un delicte menor de caça d'espècie amenaçada o protegida, en perill d'extinció, previst i penat a l'article 296.1 del Codi penal, en relació amb l'article 296.3 del mateix Codi, doncs el bé jurídic protegit en aquest tipus penal és *"la caça d'espècies amenaçades o protegides, en perill d'extinció"*, i en el cas aquí enjudiciat no concorre el principal element objectiu del tipus, com és l'acció de caçar.

A tal efecte, cal esbrinar el sentit del verb caçar o anar a caçar. Si ens adrecem al Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans, trobem que, com a primera i primordial significació i definició del mot caçar, és la de: *"cercar i encalçar (animals en llibertat) per tal de capturar-los o matar-los"*.

Dit això, resulta evident que aquesta no era la finalitat en el supòsit d'autes, ja que els fets ocorreguts el dia 14 de juny del 2017, res tenen a

veure amb una acció o situació de caça d'animals en llibertat, sinó amb un determinat problema sorgit en el lloc de treball del processat J. F. C..

Com s'ha deixat constància en el relat fàctic, el susdit dia, que era el de descans setmanal del cuidador dels óssos i aquí encausat J. F. C., va rebre una trucada telefònica del seu cap i alhora director del parc de Naturlàndia Sr. M. M. B., per dir-li que, com que hi havia, quan menys, un dels cinc óssos que s'havia escapat del seu recinte tancat, pugés de forma immediata al parc per a la recerca de l'animal i que ho fes amb la seva arma personal, per si no podien accedir al local de veterinaris per agafar les armes d'anestèsia i l'arma de foc que tenien al parc, doncs havien vist a l'ós, anomenat "Torb", precisament davant d'aquell indret.

Així ho feu l'inculpat J. F. C., que a l'arribar al parc, amb el Sr. O. C. A., agafaren una furgoneta tancada de Naturlàndia, posant-se al volant de la mateixa el Sr. O. C. A., informant J. F. C. d'aquest fet al seu cap, el Sr. M. M. B. i, atès que a altres zones del parc hi havia el propi Sr. M. M. B. i els Srs. J. M. F. i L. M. R. buscant l'ós, es dirigiren primer a la zona dels isards i després a la de les daines, on, al veure des de lluny a les daines alterades, el processat J. F. C., digué al Sr. O. C. A. que parés el vehicle, al tenir la intuïció de que l'ós bru havia d'estar per aquella zona, aturant aquell la furgoneta a uns 20 metres del tancat de les daines, baixant de la mateixa el processat J. F. C., i romanent el Sr. O. C. A. al seu interior, des d'on no es veia l'ós i sí només 3 o 4 daines a la part inferior del tancat. J. F. C. va caminar uns metres fins arribar a la porta d'entrada de les daines, moment en que aquest va veure l'ós a la part de dalt, acorralant a algunes daines i atacant al mascle de les daines, com declarà el Sr. O. C. A., únic testimoni presencial dels fets, el qual explicà també que en aquell moment va sentir com l'inculpat J. F. C. cridava a l'ós per intentar espantar-lo, veient aleshores el Sr. O. C. A. el plantígrad, quan baixava de forma desbocada en direcció a J. F. C., manifestant aquell que aquest duia el rifle a la mà i sense que tingués temps de preparar-se, li disparà un primer tret que va fer caure a l'ós i al cap d'un o dos segons disparà un altre tret "certer". El Tribunal considera que no ha quedat suficientment acreditat que el processat J. F. C. hagués tingut temps de recolzar-se a la tanca, la qual cosa, a més, tampoc tindria major incidència pel resultat dels fets ocorreguts. El Sr. O. C. A. va declarar, així mateix, que al veure l'ós fora de si, va témer per la vida de J. F. C., patint ell - el Sr. O. C. A. - acte seguit un atac d'ansietat.

En funció de les proves testificals i pericials practicades ha quedat demostrat, tenint en compte el lloc on es trobava J. F. C. en aquell instant, la distància existent entre el susdit processat i l'ós i la velocitat en la que aquest baixava en direcció a J. F. C., que aquest, en un període temporal tan breu -3 segons i 66 centèsimes de segon-, no tenia altre opció que

disparar contra l'ós, doncs no tenia temps d'arribar corrent fins a la furgoneta, ni d'esperar a que arribés el Sr. M. M. B. o algú altre amb el rifle anestèsic per adormir l'ós, màxim quan els dos veterinaris que han depositat a l'acte de la vista oral, així com alguns testimonis coneixedors de la matèria, han afirmat que la sedació amb dard anestèsic, en un animal d'aquestes característiques, tarda un mínim de 10 minuts en fer-li efecte.

Tampoc és pot obviar que l'ós de constant al·lusió, que fins aleshores havia viscut amb captivitat, s'havia escapat, trencant la protecció existent en el tancat dels óssos, s'havia menjat una ovella després de matar-la i es trobava atacant a una daina, estava molt esverat i va treure, per tant, el seu instint salvatge i agressiu, per la qual cosa és evident que en aquell moment era un animal incontrolable i representava un perill per la vida de qualsevol ésser viu que estigués prop d'ell.

Pel que fa a la invocada qüestió del protocol d'actuacions del parc en el cas de fugida d'animals, s'ha de deixar palès, com va explicar en el plenari el Director i responsable de Naturlàndia -en la data dels fets-, el Sr. M. M. B., que s'ha de diferenciar entre espècies catalogades com a perilloses, com els óssos, d'altres que no ho són. Quan a aquelles, si en el parc hi ha gent -que no era el cas-, una de les primeres actuacions és el sacrifici de l'animal amb arma. No obstant, afegí, que si bé és cert que abans de res s'ha d'intentar anestesiàr l'animal perillós, no ho és menys que en el supòsit concret no ho van poder fer, perquè, al recercar l'ós per capturar-lo, aquest va anar directe vers al seu cuidador, J. F. C., que es va veure obligat a disparar. Per tant, va concloure que, atesa la situació complicada que es donà en molt poc temps, el protocol i el dispositiu seguit i portat a terme va ser un èxit, doncs totes les persones que estaven buscat l'ós fugit van sortir sanes i estalvies.

Però és més, la pròpia representació lletrada de l'acusació particular, tot i invocar que no es va seguir correctament el protocol del parc, va afirmar, coincidint amb la defensa de l'acusat J. F. C., que, una vegada que aquest havia baixat del vehicle i cridat a l'ós, tenint en compte la situació i distància entre l'animal i l'ésser humà, J. F. C., que tenia l'experiència necessària i la suficient sang freda, no podia fer altre cosa que disparar a l'ós i intentar abatrel.

En conseqüència, s'ha d'absoldre al processat J. F. C. del delictes menor de caça d'espècie amenaçada o protegida, en perill d'extinció, previst i penat a l'article 296.1 del Codi penal, en relació amb l'article 296.3 del mateix Codi, del que venia sent acusat pel Ministeri Fiscal i en el mateix sentit -com a petició principal- per APAPMA, actuant en la seva condició d'acusació particular.

2. Tampoc pot prosperar la pretensió formulada amb caràcter subsidiari per la representació lletrada de dita acusació particular, relativa a que els fets d'autes serien constitutius d'un delictes menor d'imprudència greu per causar la mort d'un animal, previst i penat a l'article 297.4 del Codi penal, essent intitulat dit precepte dins del "*maltractament d'animals*", que no es produí en el supòsit examinat.

La versió de l'acusació particular no troba encaix en el contingut del susdit precepte, atès que, d'una banda, l'adduïda imprudència per part del processat J. F. C., ve donada, segons assevera la seva direcció lletrada, pel fet d'haver baixat del cotxe i, després, pel fet d'haver cridat l'ós, quan el va veure atacant a una daina, prenent riscos innecessaris, en comptes d'esperar a que arribés el director del parc, el Sr. M. M. B.. D'altra banda, manifesta que després de que l'encausat J. F. C. fes caure l'ós amb el primer tret, en va disparar un segon, amb la finalitat de matar-lo o rematar-lo, sense esperar que arribés el veterinari per procedir a la seva cura o a la seva mort, en cas de que no hagués estat possible salvar-li la vida.

Davant d'aquest plantejament, el Tribunal estima que el fet de baixar del vehicle per part del processat J. F. C. era una obligació que tenia, doncs el seu cap li digué que pugés al parc amb la seva escopeta i que busqués l'ós que s'havia escapat, el qual ja havia matat a una ovella, essent com era ell el responsable i cuidador no sols de dit ós, sinó dels cinc que hi havia en aquell moment en el parc, que en un primer moment tampoc sabien si es trobaven els altres quatre dins o fora de la tanca dels óssos. El fet de cridar-lo, quan va veure que atacava a la daina mascle, no deixa de ser i ha de considerar-se un acte reflex. I si bé, és possible que es posés en una situació de potencial risc, el cert és que no ho va valorar i després no va tenir temps de reaccionar d'altra forma que disparar a l'ós, per poder salvar la seva vida.

La qüestió referent a la innecesarietat del segon tret que, sembla que fou el causant de la mort de l'animal, bé fou un tret "de gràcia" per evitar el patiment del plantígrad, bé fou per assegurar-se, que tot i estar malferit no reaccionés de manera violenta, com digué en el plenari el propi processat J. F. C., atès que un animal perillós ferit esdevé encara molt més perillós, com afirmà el veterinari del parc el Sr. J. M. F., que afegí, a preguntes del Tribunal, que "*coneix el tir de gràcia*" i a preguntes del Ministeri Fiscal, que "*va veure l'ós abatut... creu que no li haguessin pogut curar la ferida a una pota, la intervenció no era viable per les condicions de l'animal, no se sol intervenir en general en ferides d'aquest tipus amb fractures múltiples i és difícil en un animal d'aquesta mida...*".

Endemés, tot i haver trobat dues baines al lloc que succeïren els fets, haver escoltat dues detonacions, tant l'acompanyant del processat J.

F. C., el Sr. O. C. A. -des de dins del vehicle-, el director del parc, el Sr. M. M. B. -a través de l'emissora-, el veterinari Sr. J. M. F. -a distància-, havent reconegut en tot moment el propi encausat J. F. C. haver disparat dos trets consecutius, el pèrit Sr. Landry RIBA MANDICÓ, que és el veterinari que va fer l'informe de necròpsia de l'ós, va explicar de forma detallada que a l'animal només li penetrà el projectil letal, el que impactà a la zona frontal del cap de l'ós, sota la línia mitja del coll, que va seccionar l'artèria caròtida del plantígrad, doncs si bé *“va veure una fractura a l'húmer de l'ós, no es va trobar el projectil”*, afegint que aquesta ferida *“no sap si s'hagués pogut curar, difícilment amb cirurgia i solució terapèutica molt complicada, no era una fractura neta,...”*, el que ve a confirmar, segons el Tribunal, la necessitat del segon tret, tant per evitar el patiment de l'animal, com i en especial per evitar que pogués reaccionar de forma encara més violenta contra la persona que tenia enfront.

En conseqüència, en el cas d'utes, no es pot parlar de maltractament d'un animal, causant-li la mort per imprudència, atès que la mort de l'ós bru per part del processat J. F. C. fou totalment voluntària, per evitar que l'ataqués a ell, tenint en compte que s'ha de contextualitzar en un període temporal de 3 segons i escaix i que l'ós estava realment furiós.

Per això, s'ha de concloure que no hi ha cap acte imprudent en relació de causa a efecte amb la mort del plantígrad, el que comporta i determina que s'hagi d'absoldre també a l'encausat J. F. C. del delictes menor d'imprudència greu per causar la mort d'un animal, previst i penat a l'article 297.4 del Codi penal, del que venia sent acusat, amb caràcter subsidiari, per APAPMA, actuant en la seva condició d'acusació particular.

Encara que en el supòsit concret aquí enjudiciat, hi hagués hagut algun lleu incompliment del protocol d'emergència de Naturlàndia per part del treballador J. F. C., cosa realment dubtosa, puix que en cas de perill per a les persones es permet disparar a óssos, linxs i llops, el cert és que la forma de procedir del processat no tindria cap tipus de rellevància penal, i, en el seu cas, podria donar lloc a una sanció per la via laboral, o com a màxim per la via administrativa, doncs no es pot desconèixer, ni ignorar, que el dret penal representa el mínim ètic i només castiga la comissió d'il·lícits que es troben tipificats en el Codi penal, i, per tant, un incompliment lleu del protocol a seguir en el parc d'animals mai pot constituir un delictes relatiu a la fauna.

CONSIDERANT SEGON. Corol·lari de tot el que fins aquí s'ha explicat és l'absolució del processat J. F. C. dels referits il·lícits penals pels que venia essent acusat -tant amb caràcter principal, com subsidiàriament-, amb tots els pronunciaments favorables.

CONSIDERANT TERCER. La inexistència de responsabilitat penal determina ineludiblement que no es pugui fer cap pronunciament en matèria de responsabilitat civil -Art. 90 del Codi penal *a contrario sensu*-, i conseqüentment s'ha de denegar la sol·licitud de condemna a l'inculpat J. F. C. del pagament dels honoraris d'advocat de l'acusació particular.

CONSIDERANT QUART. D'acord amb el que disposen els articles 174, 175.1 i 181.1 c) del Codi de procediment penal, es declaren d'ofici les despeses processals causades.

CONSIDERANT CINQUÈ. Atesa l'absolució del processat, no escau acordar el comís de l'arma llarga HK770 de la seva propietat.

V I S T les disposicions legals aplicables al present cas, en nom del poble andorrà,

D E C I D I M :

ABSOLDRE J. F. C. del delictes menor de caça d'espècie amenaçada o protegida, en perill d'extinció, del que venia sent acusat tant pel Ministeri Fiscal com per l'acusació particular, com també del delictes menor d'imprudència greu per causar la mort d'un animal, del que venia acusat, amb caràcter subsidiari, per la representació lletrada d'APAPMA, actuant en la seva condició d'acusació particular, sense que hi hagi lloc, en conseqüència, a la responsabilitat civil *ex delicto* reclamada.

Es declaren d'ofici les despeses processals causades.

No escau acordar el comís de l'arma llarga HK770 propietat de J. F. C..

Contra aquesta sentència es pot interposar recurs d'apel·lació davant d'aquest Tribunal, en un termini de quinze dies següents a la notificació, de conformitat amb el què disposa l'article 195, 199 i concordants del Codi de procediment penal.

Així per aquesta nostra sentència, ho manem i signem.